

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO **w Szkole Podstawowej im. Stefana Żeromskiego** **w Drawnie**

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r., poz. 59, 949).
2. Rozporządzenie MEN w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
3. Rozporządzenie MEN Rozporządzenie z dnia 12 lutego 2019r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. z 2019r. poz. 325).
4. Statut Szkoły Podstawowej im. Stefana Żeromskiego w Drawnie.

§ 1. Założenia programowe

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego ma na celu koordynację działań podejmowanych w szkole w celu przygotowania uczniów do wyboru kierunku kształcenia i zawodu.

Podejmowane działania mają pomóc uczniom w rozpoznawaniu zainteresowań i zdolności, zdobywaniu informacji o zawodach i pogłębianiu wiedzy na temat otaczającej ich rzeczywistości społecznej. W przyszłości ma to ułatwić młodemu człowiekowi podejmowanie bardzo ważnych wyborów edukacyjnych i zawodowych, tak aby te wybory były dokonywane świadomie, zgodnie z predyspozycjami i zainteresowaniami.

Planowanie własnej drogi edukacyjno – zawodowej jest procesem długotrwałym. Już na poziomie szkoły podstawowej należy wdrażać uczniom poczucie odpowiedzialności za własną przyszłość, uczyć myślenia perspektywicznego i umiejętności planowania, a w klasach VII – VIII należy organizować zajęcia związane z wyborem kształcenia i kariery zawodowej.

Decyzja dotycząca wyboru przyszłej szkoły ponadpodstawowej i zawodu, żeby była trafną, wymaga pomocy ze strony wielu osób i instytucji, między innymi szkoły i rodziców.

Planowane zadania i treści przekazywane na lekcjach wychowawczych oraz w edukacjach przedmiotowych w klasach I – VI mają za zadanie rozbudzać ciekawość poznawczą dzieci oraz motywację do nauki, kształtować umiejętności i postawy do naturalnej w tym wieku aktywności dzieci, umożliwiać poznawanie interesujących dzieci zawodów, kształtować gotowość do wyborów edukacyjnych np. drugiego języka, rodzaju zajęć technicznych, wyboru kółek zainteresowań,

wyboru lektur i czasopism.

System określa zadania osób uczestniczących w jego realizacji, czas i miejsce realizacji, oczekiwane efekty i metody pracy.

§ 2. Cel główny

Pomoc w rozpoznawaniu indywidualnych możliwości, zainteresowań, uzdolnień i predyspozycji uczniów ważnych przy dokonywaniu w przyszłości wyborów edukacyjnych i zawodowych.

§ 3. Cele szczegółowe:

1. W klasach I – III szkoły podstawowej:

- 1) Wyjaśnienie znaczenia pracy w życiu człowieka;
- 2) Zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów, jakie człowiek może wykonywać;
- 3) Uruchomienie kreatywności uczniów na temat swojej przyszłości;
- 4) Zapoznanie uczniów ze znaczeniem własnych zainteresowań i predyspozycji w wyborze właściwego zawodu;
- 5) Poszukiwanie przez uczniów odpowiedzi na pytanie: jakie są moje możliwości, uzdolnienia, umiejętności, cechy osobowości, stan zdrowia?
- 6) Rozwijanie umiejętności oceny swoich możliwości.

2. W klasach IV-VI i VII-VIII szkoły podstawowej

- 1) Odkrywanie i rozwijanie świadomości zawodowej uczniów, planowanie drogi edukacyjno-zawodowej na każdym etapie edukacji;
- 2) Motywowanie uczniów do podejmowania dyskusji i refleksji nad wyborem przyszłej szkoły i zawodu;
- 3) Rozbudzanie aspiracji zawodowych i motywowanie do działania;
- 4) Wdrażanie uczniów do samopoznania;
- 5) Wyzwalanie wewnętrznego potencjału uczniów;
- 6) Kształcenie umiejętności analizy swoich mocnych i słabych stron;
- 7) Rozwijanie umiejętności pracy zespołowej i współdziałania w grupie;
- 8) Wyrabianie szacunku dla samego siebie;
- 9) Poznanie możliwych form zatrudnienia;
- 10) Poznanie lokalnego rynku pracy;
- 11) Poznanie możliwości dalszego kształcenia i doskonalenia zawodowego;
- 12) Poznawanie struktury i warunków przyjęć do szkół ponadpodstawowych;
- 13) Diagnoza preferencji i zainteresowań zawodowych;

- 14) Poznanawanie różnych zawodów;
- 15) Udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

§ 4. Główne zadania szkoły w zakresie doradztwa zawodowego:

1. Wspieranie uczniów w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
2. Wspieranie rodziców i nauczycieli w działaniach doradczych na rzecz młodzieży;
3. Rozpoznawanie zapotrzebowania uczniów na informacje dotyczące edukacji i kariery;
4. Gromadzenie, aktualizowanie i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych;
5. Udzielanie indywidualnych porad uczniom i rodzicom;
6. Prowadzenie grupowych zajęć aktywizujących wspierających uczniów w świadomym wyborze szkoły;
7. Wspieranie działań szkoły mających na celu optymalny rozwój edukacyjny i zawodowy uczniów;
8. Współpraca z instytucjami wspierającymi realizację Wewnętrznego Systemu Doradztwa Zawodowego;
9. W zakresie współpracy z rodzicami:
 - 1) podnoszenie umiejętności komunikowania się ze swoimi dziećmi,
 - 2) doskonalenie umiejętności wychowawczych,
 - 3) przedstawianie aktualnej oferty edukacyjnej szkół ponadpodstawowych,
 - 4) indywidualne spotkania z rodzicami, którzy zgłaszają potrzebę doradztwa zawodowego.

§ 5. Sposoby realizacji działań doradczych.

Działania z zakresu doradztwa zawodowego realizowane są w formach:

1. Zajęć grupowych w klasach VII -VIII ze szkolnym doradcą w wymiarze 10 godzin w jednym roku szkolnym;
2. Pogadanek, warsztatów, projekcji filmów edukacyjnych, prezentacji realizowanych na zajęciach z wychowawcą (godzinach wychowawczych);
3. Spotkań z przedstawicielami wybranych zawodów;
4. Wycieczek zawodoznawczych do zakładów pracy i instytucji kształcących;
5. Konkursów;
6. Udzielania informacji w zakresie wyboru kierunku dalszego kształcenia, zawodu i planowania dalszej kariery zawodowej;
7. Udzielania indywidualnych porad i konsultacji dla uczniów, rodziców i nauczycieli;
8. Giełdy szkół ponadpodstawowych;
9. Obserwacji zajęć praktycznych w szkołach zawodowych;

10. Pracy z komputerem – śledzenie danych statystycznych, korzystanie z zasobów Krajowego Ośrodka Wsparcia Edukacji Zawodowej i Ustawicznej.
11. Prowadzenia zakładki informacyjnej na stronie internetowej szkoły (np. broszury dla rodziców, broszury dla uczniów);
12. Wywiadów i spotkań z absolwentami .

§ 6. Poradnictwo zawodowe w ramach pracy z uczniami obejmuje:

1. Pomoc w wyborze szkoły ponadpodstawowej;
2. Poznawanie siebie, zawodów;
3. Analizę rynku pracy i możliwości zatrudnienia;
4. Indywidualną pracę z uczniami mającymi problemy z wyborem szkoły;
5. Pomoc w planowaniu rozwoju zawodowego;
6. Konfrontowanie samooceny uczniów z wymaganiami szkół i zawodów;
7. Przygotowanie do samodzielności w trudnych sytuacjach życiowych.

§ 7. Zadania szkolnego doradcy zawodowego:

1. Systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje i pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej;
2. Gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu i kierunku kształcenia;
3. Wskazywanie osobom zainteresowanym (młodzieży, rodzicom, nauczycielom) źródeł dodatkowej, rzetelnej informacji na poziomie regionalnym, ogólnokrajowym, europejskim i światowym na temat:
 - 1) Rynku pracy,
 - 2) Trendów rozwojowych w świecie zawodów i zatrudnienia,
 - 3) Możliwości wykorzystania posiadanych uzdolnień i talentów w różnych obszarach świata pracy,
 - 4) Instytucji i organizacji wspierających funkcjonowanie osób niepełnosprawnych w życiu codziennym i zawodowym,
 - 5) **Alternatywnych możliwości kształcenia dla młodzieży z problemami emocjonalnymi i niedostosowaniem społecznym,**
 - 6) Programów edukacyjnych Unii Europejskiej,
4. Udzielanie indywidualnych porad edukacyjnych i zawodowych uczniom i ich rodzicom;
5. Prowadzenie grupowych zajęć aktywizujących, przygotowujących uczniów do świadomego planowania kariery i podjęcia roli zawodowej;
6. Kierowanie, w sprawach trudnych, do specjalistów: doradców zawodowych w poradniach psychologiczno-pedagogicznych i urzędach pracy, lekarzy itp.;
7. Koordynowanie działalności informacyjno – doradczej szkoły;
8. Wspieranie rodziców i nauczycieli w działaniach doradczych poprzez organizowanie

spotkań szkoleniowo - informacyjnych, udostępnianie im informacji i materiałów do pracy z uczniami itp.;

Współpraca z Radą Pedagogiczną w zakresie:

1. Tworzenia i zapewnienia ciągłości działań wewnątrzszkolnego systemu doradztwa, zgodnie ze statutem szkoły,
2. Realizacji zadań z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi zawodowej, zawartych w programie wychowawczo - profilaktycznym szkoły,
3. Systematyczne podnoszenie własnych kwalifikacji;
4. Wzbogacanie warsztatu pracy o nowoczesne środki przekazu informacji (internet, CD, wideo, itp.) oraz udostępnianie ich osobom zainteresowanym;
5. Współpraca z instytucjami wspierającymi wewnątrzszkolny system doradztwa: kuratoria oświaty, centra informacji i planowania kariery zawodowej, poradnie psychologiczno – pedagogiczne, powiatowe urzędy pracy, wojewódzkie komendy OHP, zakłady doskonalenia zawodowego, izby rzemieślnicze i małej przedsiębiorczości, organizacje zrzeszające pracodawców, itp.;
6. Założenie Szkolnego Punktu Informacji Zawodowej
Gromadzenie i aktualizowanie informacji dotyczących wyborów zawodowo edukacyjnych (broszury dla uczniów, rodziców, nauczycieli, scenariusze zajęć, poradniki, foldery informacyjne, prezentacje multimedialne, filmy, pomoce dydaktyczne);

§ 8. Osoby odpowiedzialne i zakres ich odpowiedzialności.

Działania z zakresu doradztwa zawodowo-edukacyjnego realizowane są przez:

1. Wychowawców,
2. Nauczycieli przedmiotu,
3. Pedagoga szkolnego,
4. Psychologa szkolnego,
5. Bibliotekarzy,
6. Pracowników instytucji wspierających doradczą działalność szkoły (np. Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej, Powiatowego Urzędu Pracy)
7. Rodziców lub osoby zaproszone prezentujące praktyczne aspekty dokonywania wyborów zawodowo-edukacyjnych,

§ 9. Odbiorcami działań z zakresu doradztwa zawodowo-edukacyjnego są uczniowie oraz ich rodzice.

§ 10. Zakresy odpowiedzialności:

1. **Rady Pedagogicznej**, pracowników instytucji wspierających działania doradcze:

1. Utworzenie i zapewnienie ciągłości działania Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego zgodnie z Systemem Doradztwa Zawodowego i planu pracy na każdy rok szkolny;
2. Realizacja działań z zakresu przygotowania ucznia do wyboru drogi edukacyjno-zawodowej.

2. W klasach I – VI:

1. Prowadzenie z uczniami zajęć psychoedukacyjnych, rozmów indywidualnych celem rozpoznania przez uczniów znaczenia zmiany w życiu, sposobów radzenia sobie ze stresem, roli motywacji oraz umiejętności współpracy,
2. Zaprezentowanie rodzicom założeń pracy informacyjno – doradczej na rzecz uczniów,

3. W klasach VII -VIII:

1. Zapoznanie uczniów z różnymi rodzajami ludzkiej działalności zawodowej,
2. Prowadzenie z uczniami zajęć psychoedukacyjnych dotyczących samopoznania, samoakceptacji, rozpoznawania swoich mocnych i słabych stron;
3. Prowadzenie indywidualnej pracy z uczniami, którzy mogą mieć problemy z wyborem szkoły i zawodu;
4. Podejmowanie wstępnych decyzji przez uczniów;
5. Prowadzenie zajęć psychoedukacyjnych dotyczących podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych;
6. Prowadzenie pracy dotyczącej przekazu informacji zawodowej:
 - 1) pogłębianie informacji o zawodach,
 - 2) zapoznanie ze strukturą szkolnictwa ponadpodstawowego,
 - 3) zapoznanie z ofertą edukacyjną szkolnictwa ponadpodstawowego;
7. Konfrontacja samooceny z wymaganiami szkół i zawodów;
8. Podejmowanie decyzji edukacyjnych i zawodowych;
9. Indywidualna praca z uczniami, którzy mają problemy decyzyjne, intelektualne, zdrowotne, emocjonalne, rodzinne;
10. Współpraca z poradnią psychologiczno – pedagogiczną.

§ 11. Przewidywane rezultaty.

1. Przewidywane rezultaty w odniesieniu do Rady Pedagogicznej.

Nauczyciele:

1. Potrafią wprowadzić treści doradztwa zawodowego do swoich planów pracy;
2. Rozumieją potrzebę realizacji zadań z doradztwa zawodowego w ramach realizowania własnych planów pracy;

3. Potrafią współpracować w środowisku lokalnym na rzecz rozwoju zawodowego uczniów;
4. Poznają metody, techniki i formy prowadzenia zajęć z doradztwa zawodowego;
5. Znają zakres treści z doradztwa zawodowego realizowanych w poprzednim etapie edukacyjnym;
6. Potrafią realizować treści zawodoznawcze na swoich lekcjach, na zebraniach z rodzicami oraz podczas spotkań indywidualnych z rodzicami.

2. Przewidywane rezultaty w odniesieniu do uczniów.

Uczniowie:

1. Znają czynniki niezbędne do podjęcia prawidłowej decyzji wyboru zawodu;
2. Potrafią dokonać samooceny w aspekcie czynników decydujących o trafności wyboru zawodu i dalszej drogi edukacyjnej;
3. Potrafią wskazać swoje predyspozycje, słabe i mocne strony;
4. Znają świat pracy, potrafią dokonać podziału zawodów na grupy i przyporządkować siebie do odpowiedniej grupy, a także wiedzą, gdzie szukać informacji na ten temat;
5. Potrafią samodzielnie planować ścieżkę własnej kariery zawodowej i podjąć prawidłowe decyzje edukacyjne i zawodowe.

3. Przewidywane rezultaty w odniesieniu do rodziców.

Rodzice:

1. Znają czynniki niezbędne do podjęcia prawidłowej decyzji wyboru **zawodu przez swoje dziecko;**
2. **Rozumieją potrzebę uwzględnienia czynników: zainteresowań, uzdolnień, cech charakteru, temperamentu, stanu zdrowia, możliwości psychofizycznych, rynku pracy przy planowaniu kariery edukacyjnej i zawodowej swojego dziecka;**
3. Wiedzą, gdzie szukać informacji i wsparcia w procesie wyboru drogi zawodowej dziecka;
4. Znają świat pracy i ofertę szkolnictwa ponadpodstawowego;
5. Potrafią wskazać predyspozycje, mocne i słabe strony dziecka;
6. Potrafią pomóc swoim dzieciom w podejmowaniu decyzji.

